

ข่าวตัดจากหนังสือพิมพ์ประจำวัน

หนังสือพิมพ์

มติชน

วันที่ ๘

เดือน

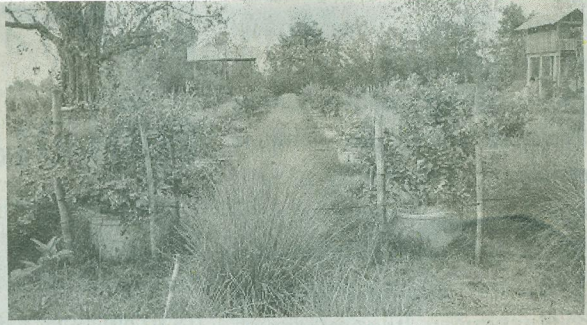
ก.ย.

พ.ศ.

๕๗

หน้า

๗

'ชัยพร หิรัญอร' หมอดินอาสาดีเด่นเมืองหมอแคน โชว์ผลงานการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกหลายรูปแบบ

หญ้าแฝกนอกจากจะมีประโยชน์ในการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินแล้ว ยังมีประโยชน์อีกมากมายหลายอย่าง เช่น นำมาใช้สานเป็นคอกเพื่อมุงหลังคาทำเป็นที่อยู่อาศัย หรือทำงานหัตถกรรมอื่นๆ ดังพระราชดำริตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ดำริไว้ว่า "...ปลูกหญ้าแฝกเพื่อจะให้ดินนั้นพัฒนาขึ้นมาเป็นดินสมบูรณ์ โดยที่ปลูกหญ้าแฝกและทำคอกกันไม่ให้ตะกอนเหล่านั้นไหลลงไปในห้วยก็สามารถฟื้นฟูได้อย่างดี ถ้าหากว่าไม่ได้ปฏิบัติเช่นนี้ ดินนั้นจะหมดไปเลยเหลือแต่ดินดานและทราย และดินที่อาจเป็นดินสมบูรณ์ก็ไหลลงไปในห้วยทำให้ห้วยตื้นเขินเมื่อห้วยตื้นเขินน้ำที่ลงมาจากภูเขาที่ท่วมที่ราบ และน้ำที่ลงมาจากเขาจะลงมาโดยเร็ว เพราะท่วมนั้นมีดินไม่น้อย ทำให้น้ำลงมารวมกันอย่างฉับพลันและท่วม มีน้ำขังเมื่อท่วมแล้วทำลายพืชผลของชาวบ้าน น้ำนั้นไหลไปเร็ว เวลาไม่กี่วันก็แห้งไม่มีน้ำใช้ ไม่สามารถที่จะฟื้นฟูการเพาะปลูก..."

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ส่งเสริมขยายผลการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่อช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ปรับปรุงบำรุงดิน และรักษาความชื้นในดินในทุกพื้นที่ในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำ โดยได้ส่งเสริมขยายผลถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านหมอดินอาสาที่มีอยู่ทั่วประเทศ ให้เป็นผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงานจริงให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งหนึ่งในหมอดินอาสาที่มีผลงานในการเผยแพร่ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก จนได้รับการยอมรับว่าเป็นเกษตรกรอีกคนหนึ่งทีประสบความสำเร็จในการใช้หญ้าแฝกเพื่อส่งเสริมอาชีพเกษตรกรของตนเอง คือ นายชัยพร หิรัญอร หมอดินอาสาดีเด่น เฉพาะ

ชัยพร หิรัญอร

สาขาวิชาวัสดุและดิน สาขาการใช้ประโยชน์หญ้าแฝกเพื่อการเกษตร ประจำปี 2559

นายชัยพร หิรัญอร บ้านเลขที่ 92 หมู่ที่ 7 ตำบลคิมชาติ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น เบอร์โทรศัพท์ 08-0755-6535 กล่าวไว้ว่า

ตนนั้น ได้เข้ามาเป็นหมอดินอาสาประจำบ้าน ตั้งแต่ปี 2553 จนถึงปัจจุบันก็ยังคงเป็นอยู่ โดยเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ตนอยากเข้ามาทำงานตรงนั้นก็คือเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่การเกษตรของตัวเอง เนื่องจากดินเป็นดินทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ อีกทั้งต้องการเติมเต็มและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรม รวมถึงปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรของตนนั้นเป็นดินร่วนปนทราย มีการแพร่กระจายของดินเค็มเป็นหย่อมๆ ก่อนที่จะดำเนินการปลูกหญ้าแฝก ในฤดูฝนมีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูง ทำให้ชั้นดินกักเก็บน้ำได้น้อย จึงขาดความอุดมสมบูรณ์และขาดความชุ่มชื้น

นอกจากนี้ ยังต้องประสบกับภาวะฝนแล้ง ซึ่งในขณะนั้นเกษตรกรยังไม่เริ่มแก้ปัญหาดังกล่าว อาศัยเพียงน้ำฝนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเท่านั้น อีกทั้งยังขาดความรู้ในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ กระทั่งเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้เข้ามาให้คำแนะนำในการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีการปรับรูปแบบแปลงนาด้วยการขุดบ่อเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในนาและควบคุมระดับน้ำใต้ดิน นำระบบพืชโดยเฉพาะการปลูกหญ้าแฝกเติมพื้นที่การเกษตรหลายรูปแบบ ได้แก่ ปลูกหญ้าแฝกรอบขอบแปลง ปลูกหญ้าแฝก

เป็นแนวขวางข้างบ่อซีเมนต์ปลูกมะนาว ปลูกหญ้าแฝกตามแนวถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา ปลูกหญ้าแฝกรูปตัววีหยาบเพื่อรับน้ำในร่องน้ำ ปลูกหญ้าแฝกกระหว่างแถวไม้ผล และปลูกหญ้าแฝกแบบวงกลมและครึ่งวงกลมรอบโคนต้นพืช และตัดใบหญ้าคลุมดิน รวมทั้งสนับสนุนใบหญ้าแฝกให้โรงเรียนนำไปทำหัตถกรรมอีกด้วย

โดยกิจกรรมการใช้หญ้าแฝกดังกล่าวสามารถอนุรักษ์ดินและน้ำ และช่วยปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้พืชที่ปลูกให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ รายได้โดยรวมก่อนปลูกหญ้าแฝกมาจากการปลูกข้าวประมาณ 100,000 บาท ต่อปี แต่หลังจากปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและรักษาความชื้นในดิน พบว่าผลผลิตพืชเพิ่มขึ้นและมีรายได้ประมาณ 209,000 บาทต่อปี ปัจจุบันได้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายในศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินซึ่งเป็นที่ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับหน่วยงานราชการต่างๆ และเกษตรกรทั่วไป

จากการเป็นเกษตรกรหัวก้าวหน้า และพร้อมที่จะศึกษาเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอทำให้การทำอาชีพเกษตรกรรมของนายชัยพร หิรัญอร พัฒนาไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนยิ่งขึ้น ไม่เพียงเท่านั้นยังเสียสละเวลาของตนไปทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม ด้วยการเป็นวิทยากรให้ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำที่มีความสำคัญกับการทำเกษตรกรรม เพราะนอกจากจะช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตดีแล้ว ยังมีส่วนช่วยในการลดต้นทุนการผลิตอีกด้วย

